

Overweging 12e zondag door het jaar

Lezingen: Jeremia 20,10-13; Matteüs 10,26-33

25 juni 2017

Joost Koopmans

“Wees niet bang – niet bevreesd”...3x hoorden we dat Jezus zeggen. Wat zijn dan de redenen voor die angst? Er worden 3 gebieden genoemd die angstwekkend zijn:

1. Het eerste gebied is het verborgene, het geheimzinnige, het duistere. Hier waren de sluipmoordenaars rond. Hier liggen de hinderlagen. Dat maakt ons fundamenteel onzeker. Het valt buiten onze controle, we hebben er geen grip op. Maar Jezus zegt: “niets is verborgen dat niet onthuld zal worden, niets is geheim dat niet bekend zal worden”, en zo probeert hij onze angst weg te nemen.
2. Het tweede angstgebied is dat van de dood. De dood treft het lieve leven, van onszelf, van anderen rondom ons. Alles komt hier in opstand. Vluchten helpt niet. Zoals de psalm het uit legt: “Iedereen gaat dood, wijzen, dwazen, armen, rijken, iedereen”.
3. Het derde angstgebied is dat van de afgang en de waardeloosheid. We denken soms dat we niemand zijn. Te laat geboren, of juist te vroeg; te oud, of nog te jong. Niet echt gewaardeerd, minder waard dan een zwerm mussen. Niemand die echt voor je opkomt, aan je lot overgelaten. Een mus eenzaam op het dak. Geen partij, voor niemand, een muurbloem, verloochend, aan de kant gezet.

In deze drie gebieden van angst spreekt Jezus zijn drievoudig woord “wees niet bang”, wanneer je onzeker wordt, omdat alles je uit de vingers glipt, “wees niet bang”. Wanneer de dood zich als een sluipschutter begint te roeren, “wees niet bang”. Wanneer iedere waardering je begint te ontvallen, “wees niet bang”.

Maar soms kent de mens nog een grotere bron van angst en dat is voor God zelf. In de eerste lezing is de profeet Jeremia aan het woord. Net zoals andere profeten, voelt hij zich door God uit zijn comfortzone gehaald. “Ach, niet ik, mijn God, ik kan het woord niet voeren, ik ben te jong!” Maar de Heer antwoordde: “Zeg niet ik ben te jong, richt je tot iedereen naar wie ik je zend en zeg alles wat ik je opdraag, Wees voor niemand bang, want ik zal je terzijde staan.”

We kennen dat ook uit het Nieuwe Testament, wanneer God te dicht op je huid komt, je uit je gewone doen haalt: dat je dan verontrust raakt.

Bijvoorbeeld:

- Wanneer de engel Maria groet en zegt dat God haar oneindig nabij zal zijn, schrikt ze hevig. De engel moet haar gerust stellen met de woorden: "Wees niet bang".
- Toen de leerlingen met Jezus op de berg van de verheerlijking waren en zagen hoe oneindig God hen nabij was, werden ze bang en moest Jezus hen aanraken en gerust stellen.
- En bij het zien van het lege graf stelt een engel de geschrokken vrouwen gerust met de woorden: "Wees niet bang, hij is niet hier, hij is opgestaan!"

Ze ervaren God dus niet meteen als een rustpunt, maar eerder als een kracht die heel je leven ondersteboven gooit. Vooralsnog blijven zijn bedoelingen voor hen verborgen. Dat is ook voor ons verontrustend: zijn verborgen werking!

Maar vandaag is de blijde boodschap: wees niet bang voor het verborgene, want daarin is Hij aanwezig. Wees niet bang voor het onbekende, want Hij blijft je oneindig nabij. Geen mus valt buiten Hem om op de grond. Geen haar valt uit, buiten Hem. Wees niet bang voor de aftakeling, de ontwaarding. Je bent meer waard dan een hele zwerm mussen. En één mus is al zo mooi.

Jeremia klaagde zijn nood bij God. En in dat klaaggebed vond hij na verloop van tijd de kracht om te zeggen: "Ik ben niet bang, ik leg mijn zaak in uw handen".

Naar een preek van Kees Waaijman.